

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДИНПУТ НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ :

на годину	6 дин.
за пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

УРЕДНИШТВО и АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. нара од врте
Претплату ваља слати упутницом на општин
ски суд а све кореспонденције на уредника
РУКОНИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена пиема не примају се.

ТАНАСИЈЕ Ђ. НАУМОВИЋ

КМЕТОВСКИ ПОМОЋНИК и ТРГОВАЦ БЕОГРАДСКИ

Преголема несрећа задесила је честиту породицу, дубока туга притисла срца пријатеља, тежак бол испунио душе другова, истинска жалост обузела многобројне познанике — услед ове изненадне и преране смрти. За колегијум општинске управе смрт Танасија Наумовића толико је осетнија што је он део терета, своју дужност, отправљао искреним помагањем другова, а сталношћу карактера, благошћу срца, преданошћу јавним интересима, и другим својим личним особинама, умео све то више тећи општег поштовања и љубави.

Није заслуга ђенијалних људи, ако се творевинама духа и ума њиховог свет дивн; али је заслуга сваког оног обичног човека, који срцем и разумом, радом и целим држањем својим, диже себи зграду истинскога уважавања својих знацаца, који и у најтежим приликама, посред свију животних искушења уме себе провести оном уском стазом до тачке, на којој тек може бити озарен светлошћу правих грађанских врлина, које нису тако обична ствар у данашњем људском друштву.

Танасије Наумовић припадао је реду оних људи које је матица животна увукла у вртлог друштвене борбе врло рано: нејачак, без оца, он је од првога детињства морао осетити да се нема на кога наслањати и само се материнској разборитости и великој њежности њеној има приписати, што је у раним самосталним корацима, првој младости својој, умео да бујност свога срца помири са дужностима човека, да не удари странпутицом, да се бори с чапћу за самоодржање и да себи створи и обезбеди скроман положај у друштву. Као млади и самостални трговац, он је врло рано у најозбиљнијим грађанским улогама и смео и умео да прими терете под којим су малксавала и много искуснија плећа, а у политичкоме држању да

даде себи сталан правац, од првог дана, кад је осетио да је појединац само чинилац опште моћи, и да за то по друштво у коме живи, за кругове с којима се слаже, није све једно да ли ће један грађанин бити активан у јавним пословима или правити се немаран у свему што не спада у уски круг личних циљева: себичне користи и интереса. Ето за што Танасије врло рано улази у грађанске, патријотске и партијске покрете; ето зашто је важио као грађанин много; ето зашто је у двадесетим годинама својим стекао и признање великог уважавања од стране суграђана, до каквог се лако не долази и много дужим животом. И да којом срећом није страховита бољка немилосрдно прекршила живот овом младом човеку, тако пуноме сваке снаге и поштене воље, он би несумњиво много више послужио својој околини као врстан грађанин, примеран политички карактер, патриотичан син у свима приликама и ваљан кмет, који одличним појимањем свога положаја, вршећи дужност грађанскога поверења, то да очува, толико се старао, да је у недугом времену свога кметовања неколико пути давао израза речима: „помажући другове, и колико лично могу, све ћу учинити, па и имаће своје жртвовати, само да послови општински пођу на боље, а да тако исто ником не дадем права рећи да сам на овоме месту и за часак седео са пристрасношћу.“

Ето такав је био Танасије Ђ. Наумовић.

* * *

Јединца ће свога жалити остарила мајка; добра домаћица оплакиваће изгубљеног мужа; а ми на овоме жалосноме лиску искрено тугујући, незабораву предајемо успомену на покојника — деце његове ради.

* * *

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

Погреб п. Танасија Ђ. Наумовића извршен је 5. ов мес. а пратњи су присуствовали. министар унутрашњих дела г. Коста Таушановић, председник Нар. Скупштине г. Никола Пашић са више нар. посланика, Општински Одбор, Председник трговачке омладине г. Тодор Ј. Михаиловић. Учесће грађанства са Дорђола и других крајева било је врло велико. Положени су ови венци: „Главнога одбора радикалне странке“, „Другова — кметова“, „Особља општинскога суда“, „Тргов. Омладине“, „Дорђолаца — као своје кмету“ и још неколико од личних пријатеља.

Пред црквом је одборник општине београдске г. Никола Р. Поповић, управитељ осн. школа, изговорио ову реч:

Тужни зборе,

Јучерашњи дан донео је знанцима, пријатељима и сродницима тужну и жалосну вест, да је Танасије Ђ. Наумовић трговац и кметовски помоћник суда општине београдске, преминуо. Јучерашњи је дан био најдирњи дан породици покојниковој; дан, који је ожалостио и у црно обукао и стару самохрану матер, и добру супругу, и невину децу покојникову! Тај је дан, тужни скупе, оставио у душама покојникове породице траг, који ће у свести обнављати само тугу, горчину, јад и бол; обнављаће оно, што матери, жени и деци срце пара, што им не да ни једнога дана у будућности њиховој мира и спокојства. Јучерашњим даном изгубили су онога, који храбри и одржава децу, који кућу кући.

Смрт је страшна реч за свакога. Смрт одузима све. Она нема срца, нема душе, на за то нема ни милости. Она је ладнија од леда. Она је груба. Али она је и закон за све нас, јер ће доћи ред на сваког. Али је смрт најстрашнија за матер, јер јој је одузела јединца сина: ранитеља, узданицу, понос, похвалу и славу; одузела и уништила матери најдрагоценију и најнежнију тековину овога света. Најстрашнија је и за жену, која је изгубила доброга мужа и заштитника свога; за децу, која су изгубила милостивог оца, који је над њима лебдио дан и ноћ, у чијим је грудима увек одјекивало њихово добро као и њихово зло.

Такав син, отац и муж није могао остати као такав само у својој кући. Покојник је те своје особине, те врлине, које красе свакога и старог и младог, преносио и даље од куће. Он је био и добар друг и искрен пријатељ, и милостив и добродушан свуда. Зар је мало оних покојникових другова и пријатеља који су и јуче и данас, који ће још за дуго по сто пута уздахнути чувши за смрт покојникову, ценећи његове врлине и велики губитак у покојнику? Зар је мало оних покојникових познаника, који су и јуче и данас са сузним и плачним очима хитали да се бар са хладним телом покојниковим последњи пут поздраве; да која и њихова топла суза багне на хладно тело покојног Танасија; да му кажу сви да су га волели, да га жале, али да му помоћи не могу, јер помоћи нема.

Ладно тело нашег доброг Танасија уверило је покојникове другове да су изгубили одличног друга; уверило је пријатеље да су изгубили смрћу нашег доброг Танасија свога искреног и ретког пријатеља; а слабе и немоћне уверило је да су изгубили заштитника и помагача свога у нужди.

У ладним грудима покојниковим више не куца срце, које даје милости, које сажалева, које брише сузе бедним и сиромашним; у његовој се души угасила моћ, која је до јуче гласно говорила и својој породици и својим друговима и пријатељима, „човек је створен да чини само добра, а чинећи то одузује

дуг богу и људима.“ Свега је тога нестало са смрћу драгога пам Танасија! Па ко више да плаче и запева, да јадикује и да се у црну завија, да до века тужи и да болест болује? — Да ли мати, жена, деца рођаци, или другови и пријатељи покојникови? И једни и други. И за једне и друге сада је све изгубљено. О, колику је тешку реч рекла друговима мати покојникова јуче рекав: „Зар ти Никола твоје Нацку да вежеш вилице; зар ти да му склопиш очи; зар ти да га положиш на сто.“

Па што тако рано да плачемо, да уздишемо? За што мати да губи свога јединца и ранитеља у 29. години, у најлепшем цвету младости, у добу када треба тек да живи, на радост и утеху матери својој? За што жена да губи супруга свог у 10. години брачнога им живота? За што деца, четворо на броју: све једно другом доушију, да губе милост очеву, да губе упуте и савете његове? да га тек по слици познају? Ево зашто?

Покојник се родио 13. Јануара 1861. год. у Београду. Као мален Танасије је остао родитељима својим јединац: све и св. Родитељи су над њим лебдили и чували га као зеницу у оку своје. Сваки његов ма и мали уздах за родитеље његове био је нож, који им је срце парао. Родитељи су били срећни, јер су доживели да им је јединац ђак у основној школи. Али и та је срећа била оцу покојниковом Борђу за кратко. Јер отац Борђе остави сина свога јединца у 9. години, и оде тамо где ће му и јединац. Судбина је хтела да и деца Танасијева познају оца свога тек по слици. Танасије остав тако рано без оца прихватила га је мати његова и очинским рукама и очинским срцем, и доживела је, да јој јединац, срећа њена, сврши основну школу и нижу гимназију, овде у Београду; доживела је да га и као трговца у малолетности прогласи за пунолетног, да води трговину на своју руку, на своје часно име. Доживела је и већу радост од тога, доживела је снају и ушчад; доживела је да њенога јединца, њенога ранитеља, хиљаду грађана замоли и избере за судију, да им правду дати. И Танасије је вршио све те многе и разнолике послове часно и достојанствено. Он се својим часним радом одужио и Богу и људима у својим млађаним годинама.

Та сгрховита борба да очува образ и поштење родитеља својих; да сачува, ублажи и залечи ране матери својој, да одржи и да не само сачува оно што му је отац оставио, но и да и он што привреди и остави деци својој, рушило је мало по мало младалачку снагу Танасијеву. И при свој бризи и старачу матери и жене му, јучерашњи дан донесе смртну косу, која драгог нам Танасија покоси за навек, не гледећи да коси росу овога света.

Ето, тужни зборе, колико беше јунаштва и карактера у овом скромном трговцу и судији. Ето за што жаде другови и пријатељи покојникови! А сад на вечитом растаку са драгим нам покојником кажимо заједно сви: нека му је лака земља у којој ће боравити вечити санак.

Другу реч изговорио је кметовски помоћник г. Младен П. Тодоровић пред општинском кућом. Она гласи:

Драги Танасије!

Тешка је улога која је мени овом приликом у део пала. Она је у толико још тежа што ти ја као твој друг, морам у име моје, и у име мојих и твојих другова, оно тужно и последње „збогом“ да кажем.

Танасије драги Брате!

Твоја изненадна смрт потресла је све твоје пријатеље, а глас који је као муња из „душанове улице“ у општинску суд-

ницу долетео, па се одатле и на све крајеве Београда рас-
простро:

„Нацко је умро!“

Тај глас дирнуо је не мило све твоје пријатеље, али је нас, твоје другове, ударцем грома потресао! Јер твоја лепа и блага нарав, доброта срца твога, рад твој у званичној дужности, као и веселост твоја у друштву, управо, цео твој живот и понашање, за ово неколико месеци са нама, учинило је такав упечаток на нас, на твоје другове, да си ти био наш омиљени Нацко, и ти нам умре.

Па шта од свега тога остављаш нама, твојим друговима? Ништа друго до успомену на тужно сећање за тобом.

Драги ваш Танасије, добри друже и врли пријатељу!

Ти полазиш миру вечноме, полазиш тамо гди нема злобе, зависти, пакости, тамо гди су људи сви равни, како силни тако и слаби, како богати тако и сиромашни, али ти полазећи тамо где царство мира царује, теше се тиме, што полазећи из дру-

штва земаљског где је царство себичности, остављаш само лепу успомену о себи — а то и јест баш оно за чиме сваки човек треба да тежи, јер умрети се једном мора али „благо оном ко довијек живи, имао се рашта и родити“.

Ти мајко Танасијева и ти удовице!

Тежак је удес који је вас задесно, јер је једна изгубила сина у најбољем цвету његовом, а друга је опет изгубила браћу и ратиоца деце, али теше се тиме, што је ваш добри Нацко, оставио својим делима, такову успомену, међу добрим људима и познаницима, да ће се ти добри људи и пријатељи, сећати вас, сећати нејачи Нацкове, пак ће вам бити увек у рукопомоћи, да вашу и његову нејач очувате.

А ти тужни зборе, ви добри људи, не заборавте на вашег доброг суграђанина Нацка; не заборавте да је покојник цео свој живот био посветио добрим делима, сетите се велим свега тог кад вас покојникова породица на какву помоћ позове, па им немојте помоћ одрећи.

А сад, збогом драги Танасије, мир пепелу твојем!

У 11 часова ноћу 7. ов. мес. преминуо је

ПОП ЈАНКО Т. ПУРИЋ

СЕКРЕТАР ВАНРЕДНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ, НАРОДНИ ПОСЛАНИК ЗА ОКРУГ РУДНИЧКИ.

Случај је учинио да општеуважавани покојник са челичног карактера и своје политичке прошлости, испусти своју душу у средини престонице, окружен пријатељима, поштоваоцима и друговима али ван дома и породице своје.

У изјаву саучешћа, записујемо да је и представништво престонице указало последњу почаст покојнику својим присуством при погребу.

Грађанству вар. Београда.

На основу члана 91. новог закона о општинама и прописа Господина Министра унутрашњих дела од 27. пр. мес. ПБр. 17.178, први избори општинских часника у Београду имају се извршити у току овога месеца.

Сходно томе и с обзиром на 22. члан истог закона, Одбор општине београдске у седници 5. ов. м. решио је да се на дан

Седамнајестог Децембра

држи

ОПШТИНСКИ ЗБОР

и на њему изврши избор председника, два члана суда и шест кметовских помоћника за шест одељака варошких по другоме ставу 26. члана закона.

Ко може бити биран за председника, члана суда и кметовског помоћника, изложено је у 32-ом, 33-ем, 56-ом и 57-ом члану зак. о општинама.

Право гласања на општинском збору имају сви пунолетни чланови општине, који плаћају 15 дин год. непосредне порезе, а који нису под старатељством, или који по прописима чл. 16. и 17. овог закона право гласања немају или су га изгубили. У задрузи имају право гласања на збору сви пунолетни задругари, ма сви скупа неплаћали 15 динара непосредне порезе, ако нису чланом 16 и 17. изузети. Тако исто имају право гласања и она лица која су ослобођена од плаћања порезе по чл. 61. тачке в. и г. закона о непосредном порезу, што су постала неспособна за рад,

или су инвалиди, или они, који примају милостињу из државне касе.

Немају право гласања на општинском збору:

1. они, који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или који су лишени грађанске части, за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа, који бешчасте и јавни морал вређају. док не прође година дана од дана издржане казне;

2, који се налазе под судским ислеђењем за дела под 1 наведена;

3, који су пали под стечиште за време док стечиште траје;

4. који су под полицијским надзором; и

5, који ма колико дугују у име порезе осим текућег полгођа. Но како је друго полгође ове год. продужено до првог Јануара по закону о изравнању рачунске године с календарском, право гласања на овоме збору имају сви они грађани, који су платили порезу за прво полгође ове године.

Официри и војници сталнога кадра не учествују по 16-ом члану закона у саветовању општинскога збора.

Доказ за довољно и уредно плаћени порез само је порезна признаница или оверен извод из књига у које се заводи плаћање порезе.

По другом ставу 3-ће тачке 22-ог члана закона на збору може гласати само они бирачи, који су уврштени у азбучни списак бирачки.

Збор овај почеће у 8 часова из јутра а бирачи могу долазити на изборно место до 6 часова у вече

Од стране Суда општине вароши Београда 6. Декем. 1889. АБр. 891.

РАДЊА ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ ССТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(По стенографским белешкама)

држан 24. Октобра 1889. год. у Београду.

Почетак у 6 $\frac{1}{2}$ часова по подне.

(СВРШЕТАК)

II. Видаковић. Овај начин оправке возова не ваља као што се данас врши; а чини ми се исто тако, ће вам бити у будуће. Ми ћемо имати опет онакве исте кубуре са тим предузимачем као и до сада. Код њега ће возови лежати по неколико недеља па и по месец, два дана. Комисија неће пзићи сваки пут кад треба и т. д. — Сад ви усвојите како знате.

Председник. Ја вас молим да одредите стручне људе у комисију, а она ће надамо се вршити дужност баш како треба. Само да ли се прима ова лиценција?

К. Главинић. Ја примам, јер су заиста тежи услови но до сада и више ће имати да се ради; али могло би у исто време, да се од 1 Новембра ове године до 1 Новембра идуће године води белешка шта се даје на оправку те да можемо да ухватимо рачуна о тим оправкама. (Одобравање).

Председник. Добро господо — то може да буде. Дакле има ли ко да је противан овој лиценцији за возове?

II. Видаковић. Ја сам противан.

Председник. Има ли још ко?

Жив. Бугарчић. И ја сам противан кад се у условима није казало све шта има да се изради него у опште се вели репарације а знамо како то иде — неће он да

тачно, у које ће време престати даље пуштање гласача на биралиште.

Гласање ће се вршити по одељцима варошким, и то на овим местима:

а) за кварт варошки — у основ. м. школи код саборне цркве (дубровачка улица);

б.) за кварт теразијски — у теразијској основ. м. школи (улица 2 јаблана);

в.) за кварт дорђолски — у основ. м. школи (душанова улица);

г.) за кварт савамалски — у основ. м. школи (савска улица, преко пута кварта);

д.) за кварт палилулски — у основ. м. школи (школска ул.) и

ђ.) за кварт врачарски — у основ. ж. школи (крунска улица, Томаније кућа)

За председнике бирачких одбора одређени су ови одборници:

Г. г. **НИКОЛА Х. ПОПОВИЋ** за кв. палилулски

ТОДОР Ј. МИЈАЈЛОВИЋ за кварт варошки

МИЛУТ. Ј. МАРКОВИЋ за кварт теразијски

СВЕТОЗАР МИЛОЈЕВИЋ за кварт врачарски

МАРКО ВЕЛИЗАРИЋ за кварт дорђолски

ДИМ. ЂИРКОВИЋ за кварт савамалски.

За председника главног бирачког одбора наменован је председник палилулског одбора г. Никола Хаџи Поповић, као најстарији по годинама.

Објављујући све ово грађанима вароши Београда, општински суд позива их да учине преглед састављених азбучних спискова пуноправних бирача ради уверења да ли су сви способни бирачи у спискове уписани.

Спискови су изложени у благајноме одељењу.

измени сву кожу на фијакеру него ће да закрип, па то ти је ре. арација.

Председник. Има ли још ко да је против ове лиценцији? (Нема)

Св. Карапешкић. Ја не би пристао само на оно да командир пожарне чете води ту неки надзор.

К. Главинић. Треба да се има нарочита књига где ће се заводити свака оправка да се зна у чему је и кад је извршена. Осим тога у ове услове треба да се стави и то да један члан комисије потпише требовање за оправку.

Председник. Ја не би то примио јер би ва тај начин мењали услове једно стране, — него, можемо уз комисију увек одредити и једног кметовског помоћника, а овај ће имати да надгледа те оправке. (Врло добро).

Дакле дајте три човека за комисију.

Бирају: Милоша Обркнежевића Ђоку Николића и П. Видаковића.

II. Видаковић. Ја се не слажем у начелу са овим и за то не могу да се примим избора.

Р. Драговић. Нека буде Св. Боторић. (Врло добро).

Председник. Дакле изабрани су М. Обркнежевић, Ђ. Николић и С. Боторић.

Председник. Изволите чути другу једну лицитацију.

Секретар чита извешће о лицитацији за набавку олова за кланице.

Председник. Стара је цена до сад била 85 а сад је на лицитацији изашла 75 пара. Ту је било надметања јаког и остала је набавка на предузимачу или лиферанту који је и сада. (Прима се).

Председник. Изволте чути још једну лицитацију о давању општ. њиве под кирију. Секретар чита протокол лицитације.

Председник. На овом земљишту досадањи закупац подигао је једну кућицу, и сада ако општина откупи кућицу, онда ће дати овај лицитант 240 динара — т. ј. 70 динара за кућицу.

Св. Карапешкић. Онда боље да се откупи та кућица.

Н. Х-Поповић. Кућа је везана за земљу.

II. Видаковић. Ако узмемо кућу онда ће ту да буде и рачуна за оправке и за друго. Зато, нека остане то како је погођено за земљу; а за кућу нека се погађају.

Р. Драговић. Ја сам био у тој кући и она нема вредности али ми смо нашли пошто тај закупац плаћа 70 динара за њу да је узмемо, пошто стоји и то да нам је досадањи закупац остао дужан кирију.

II. Видаковић. То је кућа таква да је боље да је нема у општинском инвентару. Јевтиније ће коштати.

Н. Х-Поповић. Кућа се може примити с тим условима да оправке врши сам закупац а не општина.

Председник. Дакле како мислите да вршимо ову ствар? (Вичу: одобрава се лицитацијом без куће). Хоћете ли тако? одобравате ли лицитацију од 170 динара а с кућом нека ради досадањи закупац шта зна, нека је прода или да под кирију садањем закупу; или нека је диже — шта хоће. (Вичу: врло добро) Усвајате ли тако? (Усваја се).

II. Видаковић. Ту кућицу треба одмах узети у попис за дугујућу кирију; а садањи закупац ће је узети, јер му треба.

Председник. Добро господо Сад изволте чути један акт г. Тасе Миленковића.

Секретар чита предлог да се улица телеграфска зове „Бељина“.

М Велizarић. Као што знате, господо, ми смо одредили једну комисију, која ће да крсти све улице. Према томе ту молбу би требало упутити тој комисији да је има у виду.

Председник. Ја мислим, из разлога који су овде наведени у молби, да би било праведније да ми примимо ово и да упутимо комисији с репоруком да изврши. (Прима се).

К. Главинић. Ја сам такође члан комисије која има да крсти улице. Та је комисија поодавно изабрана и ја имам да кажем да је комисија свој посао у главном свршила и само још има да поднесе извештај Ви ће те видети да је и сама комисија водила рачуна о тим приликама каква је и ова. Она је дала имена неким улицама по људима који су стекли заслуге по престолницу, или је учинио какву задужбину и т. п. И зато мислим ако се ова молба упутити комисији, она неће имати ништа да примети. (Прима се; прима се).

Председник. Сад имамо још предлог о избору комисије финансијске.

Св. Карапешкић. Ја мислим да је сад доцкан да почнемо ту ствар; него да оставимо за другу седницу и да о томе промислимо. Истина ми би могли брзо бити готови кад би предузели ту ствар, али држим да треба да су ту и наши техничари сви. —

М Велizarић. Ја би молио за реч. (Изволте).

Ево шта ја предлажем, ако хоћете ту ствар сада да ставите на дневни ред. Ја предлажем, да се комисији техничкој, која је тако брижљиво проучавала питање о води, и поднела нам онако детаљан извештај; да тој комисији поверимо и овај посао. Она би имала да изнађе начина на који ће се ови послови уредити и извршити.

Прво би нам казала дакле на који начин треба који посао да се изврши; друго да она реши како да се изврши; треће да каже са рачуном колико ће шта да кошта; и напослетку да предложи изворе. (Врло добро).

Др. М. Леко. Ја не знам како је и стављено на дневни ред бирање ове комисије. Овде није решено још: хоће ли се бирати комисија и како ћемо тај посао да предузмемо. Што се тиче финансијске комисије она нам је поднела свој извештај и ако се не вaram прошлог састанка решили смо да се извештај онакав, какав је, не прима. Ја сам тако разумео. И на основу тога извештаја ја сам био сложен и предлагао да се приступи оним пословима који су потребни за увођење трошарине, ако се трошарина усваја. Дакле ми пре свега треба да приступимо израђивању устројства и тарифе трошаринске; а за та

посао ми имамо већ спремљен материјал у оним књигама општинским о том предмету. Тамо је израђено цело устројство и ми можемо узети у претрес тај материјал за основу и да на томе радимо, разуме се, ако усвојимо трошарину. Због тога ја не налазим за нужно да бирамо нарочиту комисију за финансијско питање. Што се тиче техничке комисије ту би могли да одредимо да каже најлакши и најповољнији начин на који ће одбор доћи до потребних пројеката.

Св. Карапешкић. Ми смо сви чули да је свршено са извештајем оне прве комисије али на основу других предлога имали смо данас да изаберемо другу комисију за сва та питања, а поглавито за питање финансијско, које се не може никако избећи, јер од њега све зависи што имамо да радимо. Само ја мислим да би требало да идемо редом како су предлози у тој ствари поднашани. Ја знам да је овде био изнет предлог г. Н. Х-Поповића прво. Тај предлог треба прво и да пређемо и да видимо хоћемо ли га усвојити или не, на том да пређемо на друге предмете. За то кажем да је данас доцкан да говоримо о овој ствари.

М. Велizarић. Ја мислим кад би усвојили предлог М. Лека опет би дошло до онога да чега смо већ дошли једном; а то је: до никаквог резултата. Скупљали смо се у три одборске седнице и две конференције па — резултат је био ништа. Зашто? Зато што се у великом броју тешко долази до резултата. За то ја сад и предлажем да дамо ову ствар једној стручној комисији из наше средине која ће нам реферисати о свему томе шта треба да радимо и како ће најбоље бити да се сви послови могу извршити.

К. Главинић. — Ми смо правили седнице, говорили смо доста, али смо, по мом нахођењу, половину посла и свршили. Ми нисмо примили извештај финансијске комисије онакав какав је али нисмо казали да нећемо да примимо извесан део истог извештаја. За мене је то најважније сад да решимо: можемо ли да подмиримо потребе редовним приходима или морамо чинити зајам. То је прво. Кад се то реши онда долази друго: усваја ли се да се ануитет покрива трошарином и на који начин то да буде. Па кад то свршимо, кад та два капитална питања решимо, онда долази стручна комисија за увођење трошарине. Јер да сада решимо о комисији а не знамо о чему она има да ради, јесмо ли се решили на задужење итд., то би била стара посла. Ми морамо да водимо рачуна и о конференцији. Ми смо видели да је овде било доста људи који су против трошарине, а било их је и против задужења, треба то да пречистимо. Треба да разми-

слимо можели се што учинити са прирезом, и колико с прирезом, колико са трошаринама — Осим тога ми се размислимо и у томе, колико нам зајма треба. Неки су били за 6 милијуна, неки за 7, неки за 12. — Прво је питање: можемо ли да подмиримо потребе са редовним приходима или морамо да се задужимо. И кад решимо да морамо да се задужимо, онда тек треба да приступимо оним начинима исплате зајма и т. д. као што је комисија предложила, па да решимо шта од тога усвајамо и на основу чега ће нова стручна комисија да изради план за извршивање тих потреба и за подмирење трошкора.

Мил. Јосимовић. Знам, али она комисија мени бар није објаснила довољно да је трошарина једини начин који може да оствари ово. То би требало да комисија испита.

М. Велизарић. То питање мора да се добро испита, јер то ће морати и пред збор да дође.

Радељко Драгојевић. Нека ми се не замери ако се удаљим мало од предмета. Пре нас који су овде били и они су на овој ствари радили, али како су почели да раде? Прво су почели копати врачар, па су отишли неки да виде како се ти послови врше у Берлину, у Лондону, Паризу и т. д. Шта смо од тога имали вајде а колико штете сви знамо. Ми смо сад дошли на ово место и хтели и нехтели морамо да урадимо нешто и бар оно што је Београду најпотребније то да свршимо. Па и ми шта радимо? Почели смо копати Калемегдан, и почели смо одређивати комисије па кад дође до решења ми опет хоћемо комисије. Тиме се по моме мишљењу само отеже ствар — ништа се не постиже. Незнам од куд се сад опет говори да извештај оне комисије није одбачен. Одбачен је и као да није ништа ни било. Сад треба на ново да се ради. Али радимо господо — немогуће да само одуговлачимо ствар и да узалуд говоримо.

Др. М. Леко. Мени изгледа врло чудновато да се ми препиремо о томе шта је решено! Ја се чудим да г. председник то трпи.

Председник. Ево шта је решено прошлог пута. Г. Јосимовић је спремно овај предлог још прошле седнице; али г. Маринковић је казао нека г. Јосимовић у идућој седници то изнесе, и нека се то стави на дневни ред да се може знати шта ће се претресати. То сте ви усвојили и отуда ово сад на дневном реду.

Милован Р. Маринковић. Молим вас, кад је изнето мишљење г. Јосимовића, ја сам говорио да би се могло усвојити, само он треба да то формулише као предлог и на томе је ствар остала.

Сад ми кад би се и даље разговарали о овој ствари, требало би ипак да имамо више времена, а међутим ако погледамо на сахат, које је већ доба, наћићемо да опет ово питање св. некако доцне долази на ред те не можемо да свршимо разговор како би желели и како треба о овоме важном питању да буде. Јер заиста узмемо само то питање о трошарини; ту колико се може навести разлога за, толико се може да наведе и против трошарине. С тога ја мислим да кад станемо одређивати приходе ми се морамо сагласити на оно што је најбоље и најсигурније. Сваки човек кад хоће да гради кућу мора претходно да се осигура са приходима, мора да зна колико има новаца у џепу. Ја не би пристао да се у нас уводи трошарина у ономе смислу као што је уведена у другом свету страном и као што су нам говорили овде у конференцији; него у оном смислу бољем, лакшем и правилнијем, т. ј. само на неке артикле. Али, не могу да се сложим са г. Леком да ми то питање не можемо да обделавам и да разрадим овде у одбору него да морамо то да поверимо некој комисији. Но напослетку ако се то хоће, онда на што нам нова комисија, него да вратимо ствар комисији овој, која је већ на томе радила, па да она преради свој предлог према ономе што је овде чувено и што је по најбоље. Не треба заборављати господо да ми имамо и други послова да радимо. Зар организовање вароши Београда није важна ствар баш за ово наше предузеће? То је велико питање за ово наше предузеће да може да се изведе као што ваља. Не може се једнако насељавати и врачар, и енглезовац, и остала околна Београда, и да све то уђе у рачун за водовод, осветљење, канализацију и т. д. Дакле то питање морамо претходно да расправимо, и комисија при своме раду треба да има у виду то што будемо по том питању о т. з. реону Београда решили.

Ја дакле предлажем ово: да се онај извештај врати комисији оној која постоји да га она преиначи према ономе што је и она овде објаснила и што је од других изнешено. Иначе не би се могао сложити са г. Велизарићем да се то преда једној техничкој комисији. Ми би таквој комисији могли да ставимо у задању да изради програм за канализацију, за осветљење и т. д. јер то је технички посао, а да јој упућујемо ово финансијско питање то нити је пужно нити би она то питање, могла да прими на стручну израду кад то није њен предмет струке. То је други посао како ћемо да набавимо новаца, и како да се одужујемо?

Св. Карапеша. Ми не треба да говоримо о ствари која не постоји више. Ми смо онамад решили да се одбацује извештај

финансијске комисије. и кад смо га одбацили што сад имамо да враћамо истој комисији да би могла попуњити — као што предлаже г. Маринковић.

Мил. Маринковић. Није тако одбачен да ништа не вреди. То се чуло и овде од свију говорника да у извештају томе има нешто што признајемо да је тако. Али ми нисмо могли примити онај извештај са свим *en bloc* како је написан, него смо казали да га не можемо примити тако. Дакле ја мислим да ми овај предмет опет вратимо истој комисији да га проучава и ако јој треба још ко, (а ја налазим да треба јер и пр. госп. Милојевић неће више моћи да долази) нека позове. У осталом ја држим да ту не може бити никакве замерке. Ако би смон пренаглили да смо доцели ономад неку одлуку, која може да буде члановима комисије незгодна, ми то можемо поправити а поправићемо већ овим што враћамо комисији истој ту ствар на прераду.

Др. М. Леко. Г. Маринковић мора бити да ме није разумео. Ја сам казао: ако би се усвојила трошарина онда да се на томе ради. Но у свој дебати видим да нема никаквог практичнијег предлога за изворе финансијске, те с тога и ако и сам нисам пријатељ трошарине, опет држим да ћемо њу сви морати да примимо, јер морамо да нађемо приходног извора за намирење ових потреба. Морамо је примити бар дотле док се не изврше претходни радови (Жагоу... вичу: доцне је већ).

Господине председниче ви треба да знате да је ово једно важно питање, које грађанство јако интересује, и с тога, треба да нас сваки дан сазвате у седницу док се то питање не реши. Ја мислим да се не може имати оправдања кад се у 10 дана једном позива седница и кад се ово питање увек на крају седнице износи.

М. Маринковић. То треба бар за идућу седницу ставити на прво место.

Председник. Ја знам да је го хитна и важна ствар, али шта ћу кад нам друге мање важне ствари одузимају време. Зато ћемо идућу седницу с овим питањем почети.

Састанак је трајао до 9. сах. по подне.

РЕДОВНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(По стенографским белешкама)

држан 6. Новембра 1889. год. у Београду.

Почетак у 6½ часова по подне

Били: председник Живко Карабиберовић; чланови одбора: г. г. Светозар Зорић, Д. Ђирковић, Милован Маринковић, Никола

Вулковић, Ел. Јосиповић, Милорад Д. Јанковић, Никола Х. Поповић, Никола Д. Ђики, Милко Т. Леко, Никола Милишић, Раденко Драгојевић, М. Јосиповић, М. Велizarић.

I.

Председник. Молим вас господо. Саста-
нак је отворен.

Изволте чути протокол последњег са-
станка (секр. чита протокол редовног са-
станка од 24. октобра 1889. год.

Имали ко шта да примети? (нема).

Раденко Драгојевић. Г председниче, ја
би имао једно питање. (Изволте).

За школу на врачару није се водило ра-
чуна, колика ће се количина дрва тамо
употребити. Тамо има на 40. хв. дрва. Кажу
да тамо има од три године дрва и кад се
донесу нова дрва, онда се ова употребљују
а стара стоје. То је штета по интересе
општинске и треба наредити да се стара
дрва прво употребе.

Сем тога на многим местима донешена
су дрва и стоварена пред школом, а није
наређено да се одмах исеку него стоје на
сокаку и изложена су крађи. За што се то
тако ради а нико о томе не води рачуна.

Тамо негде има једна фамулуска, која
не обитава у школи, него ван школе у
вароши и њој се носе дрва школска и
плаћа квалитет. За што се тако ради?

Председник. Је ли с вама био и кмет у
тој комисији за дрва?

Раденко Драгојевић. Био је кмет Тана-
ско Наумовић и он је све то што сам вам
сада казао, видео.

Председник. Он ми о томе ништа није
казао. Хвала вам ја ћу то сазнати и из-
видити.

Раденко Драгојевић. Кад тамо има дрва
онда није требало носити дрва.

Председник. Разуме се господине.

Дим. Ђирковић. Ништа се није гледало
да ли тамо има дрва и да ли треба, него
су само носили свуда. То је штета.

Милан Ђачковић, кмет. Ја сам ишао још
пре године дана и видео сам да има ста-
рих дрва, и казали смо тада, да се прво
стара дрва потроше. Сем тога, то би тре-
бало сами управници школа да воде ра-
чуна о томе, и кад они то не чине, онда
треба ми сами да назмо.

Никола Милишић. Колико је мени по-
знато за та дрва, то су само пањеви, који
се надају трошити.

Председник. Г. Драгојевић је у овоме
стручан и кад он каже да има, ја ћу по-
слати кмета да све извиди и ако буду па-
њеви, наредићу или да се исеку или да се
прода за амам.

Раденко Драгојевић. Односно пањева и
ми сви имамо куће и купујемо дрва па
међу свима бива и пањева, али за то ипак
се то употреби.

Председник. Хвала вам господине што
сто сте то покренули. Ја ћу наредити шта
треба. Изволте сад чути траже се нека
уверења о владању и имовном стању из-
весних лица. (Секретар чита) за: Косту
Николића спекуланта на тркалишту; Васу
Петровића — Врбавца Лазара Илића над-
ничара са станом на тркалиште; Уроша
Давидовића и Марију Вељковића праљу;
Христину ж. Илије Дринића, Јована Кон-
цуловића, Ристу Николића пиљара и Ан-
ђелију жену Ристе Николића.

Изјављено: непознати

Има неколико ђачких уверења. Чујте —
(Секретар чита).

За Кузмана Пивашевића: за Јелену и
Зорку Убавкића; за Христину Тешића уче-
ницу; за Радојицу Тутуновића јака реалке,
за Петра Југовића великошколца; и Љу-
бомира Цветковића техничара. Изјављено:
да су сиротног стања.

II.

Председник. Молим вас господо. На зе-
леном венцу има један плац који је опш.
дала под кирију где се дрва продају. До
тога плаца а то је до апсане окр. суда,
има још један мали празан плац. Један
пиљар долазио ми је и тражио исти под
кирију. Ја сам одредио и држао лицита-
цију и сад изволте чути протокол те ли-
цитације која је остала на Ђ. Иванишевићу
за 144. динара годишње а за три године.
У условима стоји, да закупац не сме др-
жати нити правити дућан на том месту и
према томе држим да треба одобрити ову
лицитацију која нам доноси 144 динара.
(Прима се).

III.

Председник. Вама је познато да су ба-
самаци који воде доле на Сави велики и
они мали покварени. За оправку неколико
пута била је лицитација и није се никако
могао постићи резултат. После сте одре-
дили једну комисију од стручњака из на-
шег одбора да покуша како ће тај посао
предати коме. Она је вршила писао. Оправ-
ке степена прима се Ф. Тонито за 1707.
63 динара а направке гелендара дрвених
Август Тома по 6 дин. од курентног ме-
тра. Одобравате ли да овако поступимо и
овим лицима послове уступном?

Димитрије Ђирковић. Да ли је метуто
у условима, да гелендери буду чисто од
растовог или чамовог дрвета?

Јован Смедеревач. Јесте, од чисте ра-
стовине. (Чује се: један је предузимач са-
свим се одселно одавде).

Председник. Ја вас молим да ми одо-
брите, да се ово може учинити, а ако буде
доиста тај отишао, нађимо за тај посао дру-
гога. (Одобрава се).

IV.

Ја сам био интерпелиран за набављање
шљунка од г. Главнића. Неколико је ли-
цитација било и нико није хтео да дође.
Пре два три дана дошао је код мене г.
Стеван Јосифовић, па је понудио сто куб-
них метара шљунка и тражио 5. дин. и
ја сам се погодио с њим, да ми да на ме-
сту од станице железничке па до топчи-
дерске по 4 динара.

Мој је предлог био да се одреде неко-
лико одборника, па са инжењером општин-
ским да оду код камењара и где нађу да
се погоде. Другог начина нема, г. инжењер
ми је говорио о неким ценама али ја ни-
сам смео да пристанем никако. Каже: 6
7¹/₂ и 7 динара. То је скупо. Дакле ми-
слим господо, да одредимо тројцу четво-
рицу, па нека они нађу и погоде се, јер
заиста наши друмови неваљају и морају
се оправљати. Они би могли обићи све
мајдане и погодити се с једним да донесе
за овај крај који је њему ближе, а за дру-
ги крај опет с другим где је овоме ближе
и тако би јевтиније било.

Молио би вас да ово одобрите, јер је
сад време за ову набавку шљунка.

Светозар Зорић. Требало би покушати
да се оде г. министру грађевине и ниште
шљунак са линије. Држава треба да по-
могне општини пошто се види, да ови ка-
мењари немају више од сто кубних метара
а то није ништа. Код Осипанице има шљун-
ка доста и неће бити скупљи од 5 дин
са подвозом.

Ми плаћамо по 80 п. динарских од куб-
ног метра на месту а транспорт је врло
мал.

Јован Смедеревач. Колико сам ја доз-
нао, мени је казано, да ће да кошта од
вагона 3. динара и према томе излази ра-
чун да би на станици коштало 4. динара.

Свет. Зорић. Ја мислим да један кубни
метар не би коштао више од 2. динара.

Јован Смедеревач. То би било до ста-
нице, а после опет треба да се вуче.

Председник. Ја би вас молио, д- г. Зо-
рић и г. Јосиповић са нашим инжењером
оду код г. министра и издејствују, да се
нашој општини као престолници да шљу-
нак по коштању т. ј. онолико да плаћамо
колико и државу стаје с подвозом. (Врло
добро). Тако би најбоље било. Тај је шљу-
нак бољи него други. Овај топчидерски
шљунак за 2. године сав се истроши у
прашину, а речни шљунак неће тако да
се истроши.

Јован Смедеревач. Најбоље је да се узме
овај туцани шљунак и најпре метне, па
онда да дође речни шљунак. Што се тиче
овога шљунка тај се може добити јевти-
тиније само онда, кад су мајдани препуни
са истим, па морају да га изчисте, а ина-
че кад га они продају онда траже по 6—7

динара кубни метар. Дакле најбоље да идемо од мајдана до мајдана па да купимо. Још данске године ја сам напоменуо председнику, да треба друмове поправљати и на ту циљ спори цифра од хиљада дин.

Председник. Молим вас господо, да примите овај мој предлог, па да замолимо за 3 хиљ. кубних метара од тога шљунка, па иста да стоваримо на нашем земљишту у бари венецији. Ја мислим да ће ту количину радије примити.

Миливоје Јосимовић. За толику количину био би потребан приличан број возова, те је питање да ли би наша управа железничка за кратко време исте могла без незгоде ставити на расположење.

Председник. Не мора то бити у једанпут, него преко целе зиме. Држим да ће нам министар учинити с тим велику услугу (хоће). Ако сад овај предлог усвојите, онда би други предлог био, да се састави комисија, која ће ићи од мајдана до мајдана и где које количине нађе да их (купи, јер нам за наше друмове треба до 4 хиљ. кубних метара.

Дим. Ђирковић. Је смо ли ми утрошили сав новац за ове друмове одређени?

Председник. Овај друм од железнице до Саве свршен је и то смо платили, а оно остало остаће.

Усвајате ли господо овај начин (усвајамо). За туцац шљунак да молимо господу Радевку Драгојевића, Милана Дамјановића и Николу Вулковића те да са г. инжињером општинским потраже шљунак по мајданима (усваја се). Дакле од речног шљунка да се набави 2. хиљаде кубних метара, а остало колико нађу и то опет од прилике до 2 хиљаде кубних метара, јер ће нам требати до 4 хиљаде свега. (Усваја се).

V.

Председник. У предпрошлој седници која није била пуна изабрана је једна комисија за месечне прегледе општ. каса. Сад молим да ту одлуку оснажите. (Оснажавамо).

VI.

Председник. Имамо један акт од Управе вар. Београда о изједначењу рачунске године. Изволте чути тај акт који гласи:

„Г. Министар финансије под 29. т. м. КНр. 11674. издао је следећи распис:

„Поднео сам Народној Скупштини на решење предлог закона о изравнању буџетске године са календарском.

Предлог је једанпут изгласан у скупштини, и по томе у изгледу је да ће се коначно и усвојити. По овоме предлогу:

1. Буџетска година почиње 1 Јануара а свршује се 31 Децембра.

2. Одредба ова важи од 1 Новембра ове године.

3. Државни издатци за месеце: Новембар и Децембар 1889 год. чиниће се по буџету који важи од 1 Новембра 1888 до 1 Новембра 1889 г и то за сваки месец до једне дванајстине годишње суме овог буџета;

4. За покриће издатака за речена два месеца одређени су:

а. Приходи који су предвођени буџетом који важи за 1889 годину у колико сразмерно падају на та два месеца; и

б. Једна шестина непосредних пореза и прироза свију облика, који ће се наплатити уз порезе и прирезе за друго полгође 1889 год.

5. Рачуни о приходима и расходима за месеце: Новембар и Децембар 1889 год. спојиће се и закључити заједно са рачунима за 1889 год.; и по томе ова рачунска година обухватиће 14 месеци.

Саопштававајући ово управи препоручујемо јој.

1. Да она не закључује своје рачунске књиге са 1889 год., нити да отпочиње уписивање рачуна у нове књиге за 1890 год. до даље наредбе, него и да рачуне за месеце: Новембар и Децембар уписује у књигу за 1890 год.

2. Да ово саопшти ради знања и управљања и свима државним надлештвима и заводима, што стоје под надзором државним, који су у кругу њеном, а нарочито

3. Да закаже општини у својој вароши да ће и она отпочети рачунати буџетску годину од 1 Јануара; и по томе да буџет прави од 1 Јануара до 31 Децембра 1890 год. а рачуне прихода и расхода за месеце Новембар и децембар да споји са рачунима за 1889 год. на истим основима као што ће то и државне благајнице учинити.

Предњи распис саопштава се томе суду с позивом да се по њему управља.

Ово се чита само знања ради молим вас да то примите к знању (Добро).

Дим. Ђирковић. Није то форме ради него се мора још $\frac{1}{2}$ порезе плаћати за два месеца.

VII.

Председник. Сад ћемо господо почети званично да говоримо о вар. рејону, о чему смо пре седнице говорили кад нас је у мањем броју било.

То је предмет који не трпи одлагања. Изволте чути извештај који гласи:

„Суду општине вароши Београда.

Према одборском решењу потписати изабрани да означе где и како да се тачно означа, сним и обележи реон вароши Београда и на који начин да се то најбрже постигне, споразуме ли се у следећем:

1. Да треба расписати стечај за израду ситуационог плана овог дела вароши Београда који долази у најобимнији реон сада у плану обележен, и сто метара даље од

реона а што није у Халачијевим плановима снимљено.

2. Да сваки конкурент поднесе тачне документе да је у стању да изврши према захтевима науке овај рад.

3. Да се израдом ситуационог плана постави недовршени део Халачијевог плана и да сви делови којих нема у Халачијевог плану тачно се сниме и учртају. Сав рад да се изврши помоћу триангулације и начином као што је Халачи радио.

3. У ситуациони план треба учртати све улице и поједине куће у улицама па и оне које су расштркане да се незна у коју улицу спадају. Комисија ће на лицу места показати од којих тачака ће се још сто метара снимити.

5. Да се триангулационо коље потпуно тачно нивелише а и поједине тачке у улицама и разним местима, које су на сто метара један од друге удаљене.

6. Планови да се израде у три размере 1: 500, 1: 2500 и 1: 10.000. Од сваког плана да се поднесе и једна тачна копија на платну.

Кад се све ово сврши и потписата комисија ситуациони план контролише, учртаће тачан реон варошки, регулисаће улице и тек по том моћи ће се тачна нивелација извршити.

Докле год ситуациони план не буде готов неће моћи комисија реон обележити, као што је реон у свима цивилизованим варошима. А овакав реон па ма да је и тачан као што је сада обележен не одговара реону варошком а по том никаква регулација неће се моћи извршити.

20. Септембра 1889 год.

У Београду

Чланови комисије

А. Кнежевић

Гргур Миленковић

Милош Дамјановић

Ј. Смедеревац

Ова је комисија господо била овлашћена да тај посао сама сврши и да сама нађе човека који ће да изради и план рејона. Као што видите та је комисија први део извршила, а други није, т. ј. није сама желела користити се вашим овлашћењем и сама лице тражити.

Милорад Д. Јанковић. Мени се чини, да је нека неправда учињена овим одређењем комисије. Комисија је ранија била састављена од 10—12 људи да одреди рејон до улица. Одкуд је сад то остављено на ову четворицу и одкуд они могу то сами да раде. Па и поред свега тога они опет ни су ништа урадили. Више виде 30 очију него 8.

Овде се по самом извештају ове комисије види, да они с тим, што се рејон неодређује хоће да казне поједине. Има већ година дана како је министарство потписало

рејон и сад наједанпут излази одбор, па каже: неприма тај рејон. Људи плаћају држави порез, а овако се неправедно казњивају. Не могу да знају како да се управљају. Сад је ли право да се ово одуговлачи, па комисија још каже да треба црта, те ће се и ту продужити још три године.

Ја сам мишљења, кад неможемо да примимо план што је г. министар грађевине потписао, онда да одредимо комисију од 20 лица па да они кажу гди, да буде рејон, и кад они кажу и видимо гди је боље онда ту ствар да решимо.

Једнако се удара на тај рејон и само због једног парчета квари се цео рејон. Нека пише когод онде и нека каже имали на енглезовцу и један празан плац где се неправн

Ми чуvara господо немамо ни једног. Ја сам истина у вароши, али има тамо људи којима се деси и крађе, шава се и отимање и шта још није.

Из наведених разлога не могу да примим тај извештај, већ сам или да се ради по потписаном плану или да се ствар другачије уреди само с тим, да се похита.

Никола Милишић. Ја писам за такав извештај комисијски да се неки план прави. Држим да је лакше начинити план кад се узме једна права линија, а то ће бити оно земљиште, што се зове Лауданов шанац, а не овако преко кућа па укриво.

Боље би било да се одреди једна стручна комисија од више лица, па они да узму једну праву линију око Београда, и нека кажу, догде је па квит, и онда нек се зна шта је дошло унутра а шта је остало на пољу.

Миливоје Јосимовић. Мени чудновато изгледа, да се једна ствар по сто пута решава. Онда кад је било говора о томе а решено да се студија тога питања и предлог за даљи рад по тој ствари повери овој комисији, боље нас је више овде и сви знамо, за што је то тако решено. Решено је за то, што нам се није допао рејон као што га је бивши г. министар одредио.

Ми смо се тада оснивали на закон, који каже да је општина дужна да изради план своје вароши те да га поднесе министру предложив уједно и рејон варошки, а министар може да га одобри или измени. Ми пак не можемо ни прегледати рејон док се не снимн сво земљиште варошко и док о томе немамо тачног плана. Треба правити разлику између општинског земљишта ван вароши и земљишта у вароши. За посао о којем говоримо потребан нам је план само земљишта у вароши

Н. Милишић. Ја разумем то да је потребно имати план; али треба и реон да се одреди што пре, а после можемо чекати на израду плана и годину, две. Прека је потреба да се каже: догде се може радити.

довде смеш зидати куће а даље не смеш, треба једном да се забрани онима који чак око Чубуре подижу грађевине, или да им се каже да не спадају у реон варошки; а да се реон одма обележи, ја држим да то може бити.

Милорад Д. Јанковић. Ова је комисија одређена да види је ли план правлан и ако има какве грешке у плану то да исправи. А што се тиче реона ми о томе дуго водимо дебату. Знамо, да је пређашња влада два пут вратила акта одбору и да није хтела да призна онај реон који је одбор хтео. Најзад шта је било? Министар видећи да општина остаје при своме он је потписао план докле да буде реон варошки. Сад општина опет излази и каже да је тај план погрешан. Ако ми тако радимо, онда још 5—6 година може остати та ствар, не решена: општина хоће једну линију министарство другу, и тако ћемо једнако имати препирке. А зашто би то било. Ствар је већ ту и ако општина прими овај реон, који је министарство означило и одобравало, онда можемо да знамо шта је реон и можемо да направимо неке ситуације, можемо да регулишемо улице према том плану, и можемо да забранимо даље подизање зграде и куће онима који су изашли из реона. Ја дакле мислим да је најбоље да сад примимо овај реон, па ако има неких других кривина или други сптних мана у плану то да исправимо доцније; јер ако овај план о реону који је од министра одобрен, не примемо сада него отпочнемо па ново препирску, онда ћемо остати без реона још неколико година.

Д. Ђирковић. На оно што је казао г. Милишић да можемо сада да одредимо реон ми сами, он ваљда замисли да ударимо кочиће па да кажемо: догде је реон — даље не смеш; па по том да правимо план. Али то не може да буде. Оне кочиће може ко за ноћ да повади, и онда власт ипак не би могла да спречи даље подизање зграде. Дакле врло је потребно и корисно да прегнемо што пре да свршимо план.

Н. Х-Поповић. Сасвим је тако као што каже г. Ђирковић и у ствари сада не може да се означн реон ни овде ни онде него то има општина да реши, и да изради тачан план. На говор г. Милорада, који је казао да има један план и да се по њему ради, имам то да приметим, да су у томе плану учињене неке погрешке и за то је баш и забрањена сва стручна комисија и она је прегледала план па нам је сада поднела извештај да треба да се изради тачан план Београда, а то нико неће да ради бадава. О томе дакле ми сада имамо и да решавамо да се претходно израда плана предузме и изврши.

Светозар Зорић. Ја видим да је овде главно питање о прављењу плана. Као што

сам чуо г. министар поднеће можда још садањој народној скупштини предлог о томе да све општине праве своје катастре. Према томе са овом ствари не треба похитати јер ако то буде онда треба причекати на решење скупштинско па по том наједанпут предузети тај посао. Јер у опште ови наши планови захтевају издатака, и ако сад узмемо у израду овај план за реон а после кратког времена мораднемо радити и катастер онда ће то бити дупли посао.

Милован Р. Марнковић. Ја сам хтео г. Милораду да кажем само то, што је он рекао да је овде постајао некакав план — да у томе баш и јесте сва ствар што тај план није тачан и што га треба тачно израдити. Дакле на крају крајева излази то да ми ако хоћемо да што презнамо докле је реон Београда, то што пре морамо и план од тога реона да имамо, а то и јесте оно што нам комисија сада предлаже да усвојимо, и ми то треба да примимо и да ставимо у дужност општ. суду извршење тога посла.

Председник. Ја сам о томе и приватно разговарао са господом, која су стручна овим стварима, и као што су ми они објаснили овај план би имао да кошта прилично новаца јер има доста на том да се ради; па с тога гч. која су била у овој комисији, и који су од стране одбора овлашћена да нађу и погоде човека који ће израдити план, нису хтели да узму на себе тај посао, него су изнели ствар пред одбор.

Мил. Јосимовић. Свакојако израда тога плана коштаће прилично, и због тога би требало одредити стечај за израду плана.

Д. Ђирковић. Само никако странцима да се то не даје да раде; јер ако ми писмо срећни да имамо за тај посао наших стручних људи — а ја мислим да их имамо онда нека стоји та ствар још тако како је.

Н. Х-Поповић. Ја држим да би требало начинити план целог атара општине београдске и у томе обележити докле је варошки реон; јер онда ћемо имати од једном свршен и један и други посао и то ће се свршити једвајине.

Председник. Мени се чини господо да ће бити најбоље да ми свадемо целу ствар на то да кажемо: да се снимн цео атар београдски у колико га Холаци није снимно, а доцније кад се то уради да одредимо тачке докле ће варошки реон бити.

Н. Вулковић. Ми господо почесмо једно а хоћемо да свршимо друго. Ми говоримо сад за неке радове, који ће можда чак доцније имати да се ураде. Прво има да се тек поднесе предлог скупштини за катастар, а питање је хоће ли и кад ће то бити; затим је питање: хоће ли и како ће скупштина то усвојити и шта ће према

Томе имати да се уради? Оставимо дакле ту ствар, па да видимо шта ће мо са овим питањем је нужно да се сврши Сад је пред нама питање о реону београдском. По мом мишљењу потребно је да се што пре одреди једна стручна комисија која би од прилике и за време обележила једну линију и казала догде се може рачунати варош, даље не, па онда да се одмах приступи изради тога плана Јер, господо, ако ми то не учинимо што пре, Београд ће да оде у неоглед, рашириће се још већма да заиста општина неће ништа моћи да учини. То треба да се што пре изврши: да се обележи линија вароши, а десције ако што треба да се мери и ван вароши, ради катастра, то се може лако извршити кад целу варош будемо већ имали премерену. Сад треба нацртати по мом мишљењу само једну линију око Београда и казати догде је варош, па свршен посао.

Председник. Ви знате господо да смо о овоме што спомену г. Вулковић разговарали и пре седнице, у конференцији, па стручњаци наши рекоше да није могуће одредити крајне тачке реона док се не изврши премер и не начини план да се зна како ће и у ком правцу ићи улице.

Н. Вулковић. Онда да умолимо стручну комисију да проише услове за израду тога посла па да се што пре распише конкурс за ту ствар; а међу тим да замолимо г. министра да стане на пут подизању грађевина ван Београда.

Председник. И ја господо мислим да урадимо као што рече г. Вулковић; т. ј. да комисија наша изради услове за конкурс и да само поднесе суду да потпише и објави конкурсе под тим условима. (вичу врло добро) Јесте ли сви за то? (јесмо) Дакле то смо свршили.

VII

Вама је познато господо, да нас је један рапис пређашњег г. министра народне привреде о кантарији, био поплашио, јер би према њему изгубили свој извесач приход од кантарије. Познато вам је да смо о тој ствари допели овде једну одлуку пошто смо саслушали мишљење наших правника, и да је одређена једна депутација из одбора да код г. министра поради на тој ствари што треба па да нам донесе извештај. — Сад вас молим да чујете тај извештај.

Он гласи:

„Одбору београдске општине.

Подносећи као изасланици од стране тога одбора, били су код г. министра привреде у цели изравнања оне разлике, која је настала између суда и њега поводом његове наредбе од 1 Октобра 1888 г. ПБр. 1973 односно општинске кантарине, па су по

дужем конференсању о закону који се на ту кантарину одиосе, а водећ рачуна и олакшици која се има учинити оној роби која се одавде на страну извози као о једном услову унапређења наше трговине, дошли до овога споразума:

1., да сва роба која се на овд. пијаци доноси преко 30 ока, подлежи искључиво мерењу општинским кантаром — сада вагон — а по томе и плаћању таксе општини.

2., да овом мерењу а по томе и плаћању таксе такође подлежи и она роба која се смешта у магацине.

3., да се од свега овога не може ослободити никаква роба, па ма она била пренесена дађом или жељезницом или преме- рена и кантарина наплаћена у једној општини, у случају довошења робе у цели препродаје.

4., да се овога ослободи само она роба која је ма у којој општини у Србији преме- рена и кантарија наплаћена, а иста се овде у магацин на змесиште и манипула- цију преноси, а не у цели препродаје у овој вароши и иззад

5. Да таксе за кантарину остану оне, које је закон прописао, ну да се оне рачунају по новој мери и наплаћују по новој новчаној системи.

Према оваквом споразуму општина би имала да у будуће премерава и наплаћује све кантарине, као што је то и до сад по закону чинила, осим ове робе која би се на страну извозила или се не би овде продавала. Ну, како општина за сада никојим начином није обезбеђена у томе да та роба ипак не буде продавана овде, то је нужно да онај који докаже признаницом ма које општине у Србији, да је премерно рачу или ма који производ и кантарију платио а робу довози ради груписања и манипулације за извоз тај ће при уноу у варош платити кантарију, као да ће исту препродавати, по ова ће му се кантарија вратити кад докаже да је робу извезо на страну.

С тога подписани предлажу да се како о свему напред казаноме, тако и о овом последњем учини предлог господину министру привреде како би се ова ствар у овоме смислу регулисала и општина на- ставила мерење и наплаћивање кантарије.

30 Октобра 1889 г.

Београд

Милутин Ј. Марковић

Петар Д. Видаковић

Ђорђе С. Новаковић адвокат

Одв мишљење.

Не слажем се са г. г. Марковићем и Видаковићем само у томе, што они траже да смештач робе у магацине мора да докажује да му је роба премерена у ма којој општини, коју он за извоз или за сопстве-

ну потребу спрема; јер се може куповати роба и ђутуре, па да се не мора мерити и што се тај њихов захтев не слаже са законом.

Ђ. С. Новаковић

Д. Ђирковић. Господо, што се тиче робе која се из унутрашњости довози у Београд за извоз, ја мислим да ту треба олакшати и гледати све што ће подејствовати да се та трговина провуче што више у Београд и да се развије у већем размеру. Ту су шљиве, ту је жито, итп. Нећемо ми ту зарадити кантаријом толико колико можемо да учинимо штете трговини па и самом Београду. За то би требало на сваки начин ослободити кантарије све наше сирове производе што се доносе из унутрашњости за извоз. То би било у интересу наше вароши и наше трговине. Јер, го подо, један трговац који има да извезе 30 или 50 вагона жита, тај рачуна и па једну нару, и узмите да не плати више него само један динар од вагона, опет ће он с тога може бити наћи се побуђен да обиђе Београд па да извезе своје товари на Смедерево где неће ту кантарију да плати. Па шта онда да радимо ми? Зато кажем да не треба да му се та кантарија тражи и наплаћује кад је за извоз — а кад се

тим случајима и не мери. Наслетку ако ко год тражи да му се измери роба, онда томе ће се наплатити али ко не мери не треба да плати ништа је право да плати. Ја мислим да је ово важна ствар за трговину, и да ће господа одборници пристати на то.

Светозар Зорић. Општина београдска има много својих потреба за намирење, и она мора имати својих прихода којима ће те потребе да намирује. Хоћете ли кантарију задржати или ћега увести трошарину, која је десет пута тешкија — то је ствар о којој ће се морат једном да решити. Мени се чини да кантарија доноси општини па 100 хиљада динара — и по томе ако се тај приход напусти треба размислити одмах чиме ће га заменити. Ово што комисија предлаже, ја мислим да је још највише што се овде може учинити.

Председник. Баш и комисија каже оно што се односи за извоз, и чиме се тргује у велико, то је купљено негде и онде премерено и наплаћена кантарија, па се овде неће ни наплаћивати.

Д. Ђирковић. Јест, али тражите признаницу да је платио кантарију; а колико ће то да отежава трговцу.

Г. Јосиповић. Трговац купи храну од 50 других трговаца док напуни вагон и онда му треба 50 признаница. Је ли то могуће узети од сваког признаницу?!

Ник. Х-Поповић. А плаћа ли се ова кантарија у Смедереву?

Председник. Ја мислим да се плаћа.

Гл. Јосиповић. Ја бих био за то да се тај споразум са г. министром не прими и то за то, што по закону не вреди; него, кад се хоће да се наплаћује каква кантарија о чему треба да се донесе закон и да се тога ради поднесе предлог народној скупштини, док је на окуп и ја мислим да би се највише могло примити то да се плаћа пола од сто на све увозне робе на име кантарије, а више ништа да се не наплаћује.

Председник. Сад то је друга ствар; што би народна скупштина решила оно би се свршило, али ово је споразум привремено док се ствар не уреди код нар. скупштине и владе.

Г. Јосиповић. А шта вреди тај споразум за онога који неће да ради по њему кад није основан на закону? Закон јасно каже да се у то име не плаћа.

Председник. Ви знате да је тај предмет био овде на дебати и да је онда већином гласова протумачено да по закону општина има то право на је одређена комисија да у томе правцу ради и да се споразуме са г. министром.

Г. Јосиповић. Ја се чудим како је министар могао да потпише такав споразум кад се коси са законом?

Председник. Ја вас не разумем г. одборнице како можете то тврдити, кад су наши правници проштудирали закон и нашли да овај распис министров није на закону основан и да општина има ово право. —

Рад. Драговић. Запста ово је питање више пута покретано и кад је ова ствар сада овако уређена онда шта би ми сад могли још да радимо друго него да то примамо; само ми је жао да су они који су били у комисији обвезали се да трговци дају неке признанице, јер ће то отежавати рад.

Председник. Али шта ће те кад може бити и таквих људи који ће и овде купити па веће да плати кантарију. Мора се дакле држати неки доказ да је кантарија негде плаћена, јер има људи свакојаких.

Милон Маринковић. Ми у овој ствари не можемо друкчије да поступимо него овако како се комисија споразумела са г. министром народне пивреде. Кад смо тим путем пошли, онда нека тако буде док се та ствар законом не преиначи. (одобравање).

Г. Јосиповић. Моје је мишљење сасвим противно. Ако смо ми сигурни да је закон на нашој страни, онда треба да тражимо да г. министар тргне своју наредбу, а не да се споразумевамо да се ради овако или онако.

Н Вулковић. Молим вас г. председнице ставите ствар на гласање.

Председник. Добро господо, да решимо ствар. Ко је за то да се усвоји ово шта је комисија казала. (чује се: сви смо за то) — Усвајате ли то што комисија предлаже? (Усваја се).

Г. Јосиповић. Ја не усвајам.

Милован Р. Маринковић. Молим вас кад ћемо једном свршити оно питање финансијско? Сваки пут стављате то на последње место! Треба то питање на прво место да се стави за идућу седницу, коју можете сазвати за четвртак или петак.

Председник. Изволте сад о томе решити — оно је на реду. (Вичу: сад је доцне; 8 је сати прошло).

Добро, онда ће у идућој седници то бити на првом месту. Сад изволте чути још једну малу ствар о продаји леба на пијацима.

Секретар чита тражбу хлебара да се забрањ продаја леба на вел. пијаци.

Председник. Полиција нас пита за мишљење о овој ствари. Но ја мислим да је у интересу грађанства да на пијаци има леба, и да не би требало да се забрањује продаја. (Вичу: тако је) — Дакле примате ли да тако одговоримо (прима се).

— Састанак је закључен у 8 и четврт сах. по подне.

НАЦРТ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗАКОНА

ЗА ВАРОШ БЕОГРАД

(НАСТАВАК)

Уклањање сметњи.

Чл. 28. Све нове куће које не леже бар 2 метра далеко од улице морају имати са стране улице на стреји лежеће или висеће олуке од метала или другог каквог несагоривог и од воде непробојног материјала, широк у пречнику 18 до 25 см.

На суседни плац или зграду не сме вода с крова капати или отицати.

Ако су олуци лежећи онда стреја не сме бити шири од 35 мет.

Од олука са стреје одводиће воду олучне цеви — чункови — са полупречником одговарајућим потреби. Ове цеви — чункови — спровешће се низ или кроз зид куће, и допираће до канала улице, ригола или рупа тако, да вода отиче или на улицу или у авлију.

Резервоари за пужнике и помијаре морају бити озидани у цементу, малтерисани и патосани и морају бити удаљени од бунара најмање 4.5 мет.

Поступак при извршењу грађевина.

Чл. 29. Грађевински послови или при новим грађевинама или при оправкама или при рушењу грађевина са стране улица или на јавним водама, могу се предузети под следећим условима.

Предузимач је дужан:

1., Јавити на писмено општинској власти време, у којој ће рад одпочети.

2., Наместити видљиви знак за пролазећу публику, а ако материјал и скеле на пољу леже онда и ноћу околина добро фењерима осветлити.

3., При копању темеља поред улице земљиште сасвим добро утврдити.

4., Јавно земљиште испред регулационе линије не сме за скеле и слагање грађевинског материјала узети више од 1—4 м. и то свагда по одобрењу и мери, коју му да општинска власт. Одобрење ово важи, док се извесни делови на грађевини не доврше. Ако рад на грађевини застане дуже од 6 месеци, онда добивена дозвола престаје и господар грађевине мора како скеле тако и материјал уклонити ако не би међу тим нову дозволу од општ. власти добио.

5., Заузето јавно земљиште за скеле и материјал мора се чврстом најмање 2 м. високом тарабом оградити и вратима, која се изнутра отварају, снабдети.

Дозволу за привремени смештај материјала ван ограде даје грађев. савет.

6., На захтев власти дужан је предузимач да начини и пут који ће бити 1 м. широк и за пролазак у десан. Чим пак буде готов спрат при земљи, пут ће се поред куће поставити. Скеле над овим путем имају бити веома добро покривене.

7., Гашење креча, тесање камена и прављење малтера на улици, забрањено је.

8., При рушењу грађевине не сме предузимач рушевину на улици бацати. Поред тога дужан је предузимач да рушевину водом прска.

9., Рушевина се мора одмах са грађевине склонити и при товарењу водом поливати, да се не би ни најмање прашина дизала.

10., По свршетку рада на грађевини предузимач је дужан улици очистити.

Мера цигље.

Нормална мера цигље мора износити 29 см. дужине, 14 см. ширине и 6.5 см. дебљине.

Према томе има се ради лакшег срачунавања и рачунати дебљина зидова и то без малтера:

вид од	$\frac{1}{2}$	цигље	(0.15 м.)
" "	1	"	(0.30 м.)
" "	$1\frac{1}{2}$	"	(0.45 м.)
" "	2	"	(0.60 м.)
" "	$2\frac{1}{2}$	"	(0.75 м.)
" "	3	"	(0.90 м.)

и т. д.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Седница. Услед немиле вести о смрти км. помоћника пок. Танасија Ђ. Наумовића, општински одбор на редовном састанку 5. ов. мес. по изјави своје жалости донео је само одлуке о општинским зборовима — што се није дало одлагати — па је за тим прекинуо даљи рад.

Божикни прилози. Општински суд разаслао је грађанству, надлештвима и разним корпорацијама позиве и спискове за прилоге, који се сваке године пред светле празнике Христово рођења прикупљају и деле најоскуднијим породицама.

Општинска је управа уверена да милосрђе Београђана и у овој прилици неће изостати, а ми на овоме месту назначујемо само да се прилози могу слати и непосредно بلاгајни општинској. Одмах чим се скупљене суме поделе положиће се јаван рачун свију прилога.

Извештај. Пре неког времена општински је одбор поверио нарочитој комисији да даде имена безименим варошким улицама и да измени називе оних улица које немају подесних имена, и комисија је ових дана свршила свој задатак. Извештај њен биће на дневном реду прве одборске седнице.

Шест помоћника. Новим општинским законом знатно је проширена надлежност општинскога суда услед чега ће и редовни послови бити много већи. С тога а и обзиром на 26. чл. закона о општинама одбор је нашао да сваки одељак у нашој вароши треба да буде заступљен са једним кметовским помоћником те да поред председника и два члана суда општ. управу чине и шест помоћника за шест одељака варошких.

До сад је било пет помоћника.

Месни одбор. Главни одбор за прикупљање прилога за косовски споменик, у својој седници од 23. пр. мес. изабрао је за чланове меснога одбора за варош Београд: г. г. Петра И. Јовановића, Драгутина М. Настића, Јакова М. Алкалаја, Николе Д. Кики, Јову Јелкића, Милана Ж. Маринковића, Косту Лазаревића и Настаса Крстића, трговца. — Ова господа овлашћена су да могу примати прилоге за споменик косовским јунацима.

ОДБОРСКЕ ОДЛУКЕ

На састанку 5. ов. мес. општински је одбор:

а.) изјавио саучешће своје у жалости због смрти кметовског помоћника п. Танасија Ђ. Наумовића донев уједино одлуку да и он суделује на погребу;

б.) решио да се ради избора општински часника држе зборови 17. и 31. ов. мес. и то први за избор председника, два члана суда и 6 кметовских помоћника, а други за избор нових одборника и заменика;

в.) изабрао председнике за бирачке кварталне одборе и председника за главни бирачки одбор општинских зборови 17. и 31. ов. мес.;

г.) Допунио одлуке бр. 266. и 267. протумачењем да се рад комисије има распоредити и на кривце бившега рачуновође Станка Станојевића и да комисија треба да констатује ко је одговоран за накнаду штете не само од дана последњег прегледа него и за раније време.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 26. новем до 4. дец. прешло је преко општинских кантара:

ТЕЖИНА	Ч е г а	10 ⁰ к. просечна цена
КИЛОГР.		дин.
	Брашна пшенична	18.60
	Брашна кукурузна	—
141,031	Пшенице	13.50
69,608	Кукуруза	10.50
283	Ражи	10.—
	Крупника	—
22,404	Јечма	12.—
22,140	Овса	12.—
	Кукуруз нови	—
8,935	Пасуља	23.—
12,282	Кромпира	8.50
863	Ариадика	18.—
6,745	Црна лука	11.—
1,329	Бела лука	30.—
	Лука ариплеме	—
8,459	Јабука	15.—
17,751	Крушака	10.—
3,740	Ораја	20.—
	Грожђа	—
	Шљива сирових	—
276,459	Сувих шљива нов.	21.—
47,020	Сена	5.50
5,805	Сламе	3.—
38	Шпцарке	45.—
582	Кајмака	120
294	Сира	90.—
6,779	Лоја топљена	95.—
	Лоја петопљена	65.—
916	Масти	110
172	Сува меса гов.	180
59,300	Свиња дебелих	80.—
9,570	Креча	3.40
	Катрана	13.50
	Јарме кукурузне	—
621	Рибе фришке	90
	Сочива	30.—
	Луча	10
	Кудеље	70.—
Литарз		
153,918	Вина црна	18.—
37,126	Вина бела	20.—
29,373	Ракије шљ. меке	24.50

Примедба. Наплаћено је на име кантарије 2.071.75 дин.